

طراحی مجتمع فرهنگی هنری شهر تبریز با رویکرد معماری پایدار (برگرفته

از پایان نامه ارشد)

*شهریار عمودی¹

1- دانشجوی کارشناسی ارشد، bazargani_amooodi@yahoo.com

چکیده

یکی از معیارهای ارزیابی کیفیت محیط هر شهر وجود فضاهای شهری عمومی است. فضاهایی که شهروندان در آن بتوانند با آسایش خاطر به تعامل و گفتگو بپردازند. لذا شناخت ویژگی های یک مجتمع فرهنگی مبتنی بر اصول معماری و نیز تمایلات مخاطب حائز اهمیت می باشد و ایجاد یک ساختار پر نشاط فرهنگی در ارتباط نزدیک با مردم بگونه ای که انرژی و شادابی ایجاد کند، می تواند در جهت پرکردن خلاء ناشی از کمبود فضاهای فرهنگی و اجتماعی موثر باشد. برای رسیدن به این مهم ، از دو دیدگاه اصلی، تحلیل و بررسی مقوله های فرهنگ و هنر از دیدگاه صاحب نظران و جایگاه آن در روابط اجتماعی و از طرفی بررسی و شناخت فضای شهری- فرهنگی از دیدگاه معماری پایدار و نقش و جایگاه آن ها در جریان زندگی روزمره شهری، مورد مطالعه قرار گرفته است. لذا نگارنده تلاش دارد تا از طریق مطالعه و بررسی آراء نظریه پردازان عرصه معماری و هنر ، شاخص های فضا و مکان شهری بهینه را کشف نمایند و از طریق پاسخ به نیازهای مخاطبان در شهر امروز، عرصه ای پویا و منعطف را برای گسترش روابط اجتماعی شهروندان مهیا سازد. مجتمع فرهنگی، مورد طراحی در این پروژه شخصیت کاربردی است که می بایست جهت یافتن به شاخصه های فضایی، مکانی از دیدگاه معاری پایدار، زمینه ساز هویت یافتن، بستری پویا برای افزایش تعاملات اجتماعی و بالا بردن سطح آگاهی ها و مشارکت مردم گردد. لذا وجود عرصه های عمومی در مقیاس شهر در جهت گفتمان و پیوند اقشار مختلف جامعه در عصر حاضر امری ضروری و لازم بشمار میرود. در این تحقیق طراحی مجتمع فرهنگی هنری تبریز با توجه به ارزشهای معماری پایدار در ایران است و هدف شناساندن ارزش این معماری در گذشته سرزمین ایران نزد هنرمندان معمار و همچنین قدمی مثبت جهت پایداری بنا می باشد.

واژه های کلیدی: مجتمع فرهنگی ، معماری پایدار ، تبریز

1- مقدمه

دیرین شناسان با دلایل انکارناپذیر ثابت کرده اند که انسان معروف به انسان دانا ، درمهد ایران بارآمده و در اقصی نقاط جهان پراکنده شده اند ، لذا حاصل تلاش پیشینیان ما در ایران ، وجود بیش از هفتاد هزارتپه باستانی ، بیش از یک میلیون و دویست هزار از تاریخی و هزاران یادگار دورانهای دور است که در زمره برترینهای جهان قرار دارد. به گفته آنان در ایران تمدنی کهن تر از تمدن مصر وجود داشته است. ایران کشوری با قدمت چندین هزارساله و با تمدنی قدیمی و فرهنگی سرشار ، بی شک از طلایه داران فرهنگ و تمدن بشری در طول اعصار بوده است. این تمدن کهن و فرهنگ یکتا ، در طی سالیان دراز ، ذره ذره اثرات خود را بر نحوه زندگی و خصوصیات روحی این ملت برجای گذاشته است . این یکتایی ، هم بستگی که مثال زدنی است ، از فرهنگی قوی در پشت آن خبر می دهد که سالیان دراز ، به رغم تمامی ناکامی ها و جنگ ها و تجارت ها ، سینه به سینه حفظ و منتقل شده و از پدر به پسر، به ارث رسیده است. در چنین موقعیتی است که ضرورت پرداختن به موضوعاتی جلب نظر میکند که درصدد محکم کردن حلقه ارتباطی با گذشته فرهنگی و بازسازی آن در مقابل هجوم فرهنگ بیگانه تلاشی است در جهت پایداری از میراث فرهنگی کشور. ایجاد مراکز فرهنگی و هنری یکی از مهمترین راهکارهای رسیدن به اهداف ذکر شده می باشد تا هنر فرهنگ اصیل ایرانی که سینه به سینه به نسل های مختلف در طول تاریخ منتقل شده در این مراکز در اختیار نسل جدید قرار گیرد.